

POMOČ PRI ARTRITISU

Osteoarthritis ali skrajšano artritis je poznan tudi kot bolezenska vnetna sprememba sklepov z okvaro gibalnih sposobnosti. Ima več pojavnih oblik.

Artritis je veliko bolj pogost pri psih kot pri mačkah. Prav tako kot pri ljudeh povzroča bolečino, okorelost, šepanje, upočasnjeno gibanje in zmanjšanje sposobnosti hoje na daljše razdalje. Če naštejemo samo najpogostejše diagnoze, je pri psih na prvem mestu kolčna displazija. Zaradi deformacij v sklepu prihaja do bolečih vnetij, nalaganja kalcija, izgube funkcionalnosti... Včasih je bila to bolezen velikih pasem, zadnje čase pa opažamo, da se kolčna displazija lahko pojavi pri psih ne glede na velikost in pasmo. Pogosto srečujemo še izpah pogačice, ki pa je značilen za majhne pase. Degeneracija ramenskega sklepa se kaže kot okvara sklepnega hrustanca, kar vodi v vnetje in bolečine pri gibanju. Vzrok za artritis komolčnega sklepa je pogosto dedne narave in sicer gre za nepravilno oblikovanje kosti v dobi rasti.

Holistični veterinarji trdijo, da je mogoče večino teh stanj preprečiti z ustrezno preventivo. Ko je škoda na sklepih že povzročena, je ukrepanje znatno bolj zapleteno. Najpomembnejše je pravilno hranjenje psice v brejosti. Čas rasti zarodka je pomemben za razvoj vseh tkiv, še posebej pa za tiste najbolj občutljive. Za psice je najbolj priporočljiva t.i. »živa« doma pripravljena hrana iz polnovrednih sestavin. Prav tako je v dobi brejosti zelo priporočljivo dajanje homeopatskih pripravkov, ki lahko bistveno zmanjšajo težave z gibali v naslednjih generacijah. Pisali smo že o pomembnosti C vitamina v dobi brejosti za tvorbo hrustanca pri mladičih. C vitamin je seveda pomemben dejavnik tudi v dobi rasti. Za mladiče malih pasem zadostuje 250 mg na dan, za večje pasme do 500 mg. V odrasli dobi lahko količino zvišamo na 500 do 1000 mg za večino pasem, le za tiste največje naj bo količina 2000 mg.

Ko se ukvarjamo z bolnim psom, ki ga je artritis resno prizadel, moramo seveda pomagati po svojih najboljših močeh in sodelovati z veterinarjem. Ukrepati pa lahko takoj pričnemo sami, najprej s spremembo prehrane. Poleg preskrbe z vitaminom C so pri težavah z vnetjem sklepov pomembni še vitamini E, A in D. V prehrano je priporočljivo vključiti nastrgano surovo zelenjavo, še posebej korenje, rdečo peso in zeleno.

Med zeliščne pripravke, ki sodijo na jedilnik pacienta z artritiskom, spada alfalfa, t.j. lucerna ali nemška detelja. Kalčki lucerne so po okusu rahlo grenki. Vsebujejo betakaroten ali provitamin A, vitamine D, E, K, B6, kalcij, magnezij, kalij, fosfor in encime. Ugodno vplivajo na delovanje vranice in želodca, izboljšujejo tek, odvajajo zastale tekočine, vlažijo črevo, so naravno odvajalo in diuretik. Vplivajo tudi na revmatoidne bolečine, ki jih povzročajo otekli sklepi. Priporočajo se za živali, ki so tudi sicer nagnjene k prebavnim težavam, so suhe, nemirne, nervozne. Nekateri holistični veterinarji priporočajo tudi surov česen, predvsem za pretežke pse z bolečinami v kolkih. Česen dodajamo stisnjen v hrano surov, glede na velikost živali ga odmerjamo od pol do treh strokov. Pri dajanju česna pa je potrebna previdnost, ker vsebuje sicer majhne količine tiosulfata. V čebuli je v večjih količinah in zato čebule psom ne dajemo. Telo se lahko odzove z želodčnimi težavami, akutnim dermatitisom pa vse do astmatičnega napada. Na to je potrebno biti pozoren, saj je česen tudi sicer priljubljen dodatek pasji prehrani in ima dokazano pozitivne učinke, vendar se posamezni psi nanj lahko negativno odzovejo.

Izmed homeopatskih pripravkov, ki so varni za uporabo, prijazni za uživanje in nimajo stranskih učinkov, lahko izberemo Rhus toxicodendron, Siliceo ali Pulsatillo, odvisno od tipa živali in njenih siceršnjih značilnosti. Rhus tox v potenci 6 CH bomo uporabili za psa ali mačko s kroničnim artritiskom, okorelostjo sklepov in bolečinami, kar se izrazito pokaže po daljšem mirovanju, na primer zjutraj. Gibanje stanje izboljša. Žival na splošno rado zebe. Za tip živali, ki potrebuje Rhux tox, so značilne tudi srbeče težave s kožo. Lahko se izmenjujejo s

prebavnimi motnjami. Hladno in vlažno vreme jim ne ustreza, prav tako se stanje poslabša, če pretiravajo z gibanjem. Silicea 6 CH ustreza živalim, ki imajo podedovane težave z gibalni. Značilno je, da težave postanejo resnejše, ko se kuža postara. Gre za bolečine, okorelost in celo izpahe okončin. Silicea je priporočljiva pri kolčni displaziji, komolčni displaziji, sklepnemu artritisu in vnetjem sklepov v hrbtenici (spondylitis). Pulsatilla 30 CH je primerna za pse z artritisom, ki zahtevajo veliko pozornosti in nežnosti ter udobja. Mali psi iščejo priložnost, da zlezejo v naročje. Značilna je tudi opazno zmanjšana žeja. Nenazadnje je potrebno omeniti tudi ayurvedske pripravke, ki jih v humani holistični medicini že dlje časa uspešno uporabljajo. Za artritčne težave sta priporočljivi boswellia in ashwaganda (zimski češnja in indijski ginseng). Prva ima močan protivnetni učinek in olajša togost sklepov ter bolečino. Vneto in otečeno tkivo, ki je pogosto vzrok bolečine, se skrči. Na prizadetih mestih se izboljša preskrba s krvjo in obnavljanje z vnetjem poškodovanih krvnih žilic. Pripravek z vsebnostjo ashwagande je znan po svojem delovanju na mišično – skeletni in živčni sistem. Telesu dovaja energijo in življenjsko moč, zmanjšuje tudi učinke stresa. Prav tako deluje močno protivnetno in vsebuje naravni anaboličnik, ki pomaga k obnovi uplahnjene mišičja. Kombinacija obeh rastlinskih izvlečkov, ki jih lahko naročimo preko spletnih trgovin, olajša stanje v dveh do treh tednih. Poleg kakovostne prehrane lahko pri psih z artritisom v vsakem življenjskem obdobju uporabljamo tudi dodatke prehrani, npr. Sea Jerky, ki so ga uporabniki na spletu ocenili kot najbolj učinkovitega. Dodatek sestavlja mešanica glukozamina, hondroitina, morskih alg, morske kumare, mesa rakovice, govedine in vitamina E. Vse sestavine usklajeno omogočajo boljšo gibljivost sklepov, vlažijo sklepne površine in hranijo hrustanec. Izboljšanje je zaznati že po dveh tednih uporabe.

Mojca Sajovic

Viri: Martin Zucker: Veterinarians' Guide to Natural Remedies for Dogs; Don Hamilton, DVM: Homeopathic Care for Dogs and Cats; Denise Flaim: The Holistic Dog Book; Richard H.Pitcairn, DVM, RhD: Dr. Pitcairn's Complete Guide to Natural Health for Dogs & Cats